

پەپىشى دەستورى شەرىئىم گەرگۈك، نەقۇدسىۋەندلىي گوردىستانپىشى

کامہران نیسحاق یہری / سوید

2006.10.23

دھقی مالدھی دووی دھروازھی یہ کھمی ینہ ما سہر دکھی کانی دھستوری ھریم لہ مہ رجھار ھنوسی ناویجہ دابر اوہ کانی ھریم۔

دومونه: بودناری کردنی سنوری کارگیری هریمی کورستان یشت به ماده‌ی ۱۴۰ دستوری فیدرالی دهی استریت

سیهم : روله کانی نهونا و چانهی کمه له هر یعنی کوردستان دابرین در اون هه رکاتیک به پی حوكمی ماددهی 140 ی دهستوری فیدردان گه پریندرانه و مبوی نهونا که موپر روله کانی گه ای کوردستان سوودمه نداده بن به یه کسانی له و مافونه رکونه و دهسته به ریانهی له دهستوره داده تقسیم کراوه.

بۆئەوەی کەرکوک لەپروھزىری کورددا بەدۆراوی خۆی نەبینىتەوە....؟!

سالانیکه کوردله پیناورزگاری گله کوردبه چهندین شیوازی خه با تو تیکوشان ده جه نگیت. له و پیناوه شدابه هزاران شه هیدو قوربانی و گیانفیدای به خشیوه له نیئه م خه باته دریزونه پساوه شیدا (که رکوک) مهله فیک بوهه میشه له پیشه نگی مهله فه پر شنگاره کانی هوی خه باتی بیوچانی کوردبوه له ووهش زیارت هه رئه م که رکوک له چهندین بونه و هه گبه تیکوشانه دانه بر او و که دیدا بوت هه خالی به هیزو لاوازی دوژمنانونه یارانی ما فه ره واکانی گله کور، که تیایاده چهندین شیوازی پیسوجه پله هه ولدر او و کور دیه تی که رکوک بسین، به و ئومیده که که رکوک به دیریزایی زده من کور دیه تی خوی له دهست بداتوئه بیته ناوچه یه کی مه حرمه مه له فیکی له بیرکراو، تابه رله رو خاندنی قه لاوشورای سته مکاریش ئه م خه و نه به شیکی زوری له واقعی که رکوکوناوه رزگارنه کراوه کانی ژیردهستی به عسیان له سه رئه رزی واقعی به دی ئه کرا به لام ئه مه هه تاسه رنه ببو. که رکوک بؤیه که مین جارخواخوشی ویستوله میژووی خه باتی نویی بزا فی رزگاری خوازی کوردله سونبولودروشمیکی برقیدارهاوشانی هه موئیراق له سه ره دهستی هیزه هاپی یمانه کان بوبه شارینکی رزگار که اوتان استیکیش نازادیوسه ره بخوبی به خوبی به خوبی بینی. له و میژوو و شه و هه تو انم بلیم شه رکردن له سه رکه رکوک پیچکه و دیقا تکنی تری به خوبینی. هه گبه یه ک هاته پیشه و که پیویستی به هیزی چه کداری نه که رکد بوزگار کردنی که رکوک، دروشمو منشور اتو خه باتی نهیتی و دانوستان نه که رکد بوزگه راندنه و هی. بگره پیویستی به هه لخستنوده رخستنی هق و مافو فه ره نگو کلتورو شارستانیه تیکور دیه تی که رکوک ئه کرد بوزگه راندنه و هی بوباهشی هه ریم. که به داخله و کوردله هه ندیکی ئه ومه هامه نیشتمانیه تائه ندازه یه ک کم ته رخه موخه مسار دی ئه نواند، به رای منوزریک له وانه هی که به ئاگان له بار و دوخی ساته کانی یه که می رزگار کردنی که رکوک ئه گه رزیادره وی نه بیت ئه تو انم بلیم ئه کرا کیش و چاره نوسی که رکوک له حه فتا و دو و کاتژمیری ئه وه لی و روژم هیتانی پیشمه رگه ببی یه کلا برایه به لام ئه مه نه کرا وله بری ئه وه په تبارایه و ریگه و هه و لانه که زوریکمان ئه زانین، سه رکه و تیکی ئیجگار زورمان تیاتومارنه کرد. له گل ئه وه شد اگوتمان قه یدی ناکه سه ندنه و هی هق هیتندیک جار سه بری پیویسته، ژیری و سیاسه تو حینکه ی که ره که ناشیت له بردی شیکی کور دستان هه موئه زمون خه باته بکه ینه قوربانی. دواتریش له سه ره ماده ی 140 دهستوری فیدرالی که بؤیه کلا کردنه و هی کیش که هیزراوه ته کایه و ه. رازی بوبین به لام ئه وه که پیویسته له سه ری رازی نه بینو قبولی شمان نه بیت ئه وه که ئه و مادر دهی تاقه چه کوئه لته رناتیف بنت بؤیه کلا کردنه و هی چاره نوسی که رکوک. ریگای تر به دهسته و هه مبتت بؤه لی ثاردن.

دیاره‌باسکردنی ناوچه‌دابرپرداز اوکان لهه‌ریمی کوردستان هرکه‌رکوک ناگریته و به‌لام که‌رکوک له‌برئه و هی بوتے‌سونبولی خه‌باتوتیکوشانی کونونویمان بوزیه زیارت‌جهخت له‌سه‌رکه‌رکوک ده‌کهین. له‌راستیشدا‌مامافور‌لی ناوچه‌کانی تریش هیچی له‌که‌رکوک که‌متربنیه‌ئه‌گه رزیاترنه‌بیت باسکردنی که‌رکوک و ناوچه‌دابرپرداز کانویه‌سته و هی چاره‌نویسیان به‌ماده‌ی 140 ده‌ستوری فیدرالی جیکه‌ی سه‌رنجوتیزامانیکی گه‌وره‌یه و پیویسته‌له‌سه‌ری بدوبین. له‌سه‌ری بیتندگ نه‌بین. به‌پیش برگه‌ی دووه‌موسیتیه‌می مادده‌ی ددهوم له‌ده‌ستوره‌هیچ مافیک بوهه‌لبزاردنی ئه‌لتنه‌رناتیقی ترله‌به‌ردم کوردیکی دابراووله‌به‌ردم ته‌واوی پرژسه‌که. پرژسه‌ی گه‌راندنه و هی ناوچه‌دابرپرداز کان لهه‌ریم نه‌ماوه. خه‌باتی کوردیش له‌هه‌ولوتوکوشانی بزکه‌باندنه و هی که‌رکوک له‌وئاسته‌دا ده‌هستیتیوئیدی ئه‌وهی ئه‌ومادده‌یه ساغی بکات کاری پنده‌کریت هیچ ئاماژه‌یه کیش بزه‌هه‌ولوهه‌نکاوی تروئه‌گه‌ری نه‌گه‌راننه و هه‌کراوه... که‌له‌پاستیدا‌پینتاقیت گه‌راندنه و هی که‌رکوک له‌سه‌رددهستی ئه‌وراپرسیه‌بیت که‌بریاره‌له‌سالی داهاتو دابکریت. ئه‌وهی که‌ئیستاش بهم حواله‌الهی که‌رکوک به‌دی ئه‌کریت کورد له‌ریف‌اندومی سه‌باره‌ت به‌دیاری کردنی مافی چاره‌ی خونوسینی

که رکوک دوراندویه تی... چونکه جگه لشونیه وارو جیما و خراپه کانی سیاسه تی پاکتاوی رده گه زی که بوزیاتر له چاره گه سه دهیه که دهره ق به کوردکانی که رکوک ده کارائه مرکه له ئاست رازیکردن به ستی هاوپه یمانیه تی، له گه ل که مایه تیه کانی تری که رکوک هیندسه رکه تو نه بوده. همو شمان ناگاداری هاوپه یمانیه تیوچه چپی یه کگرتی تور کمانو عه ربی هاورده به شیک له کلدوان اشوریه کانه بودنگان له دژی گپرانه وهی که رکوک بجهه ریمی کورستان.. خوئه گه رها په یمانیه تیش له دژمان نه بستن کورده بهم ژماره و پیژه (دهنگه پیویسته کان) بپیرده وهی ئه و شهربه دهست ناهینیت... له گه ل ئه و شدا گریمان من به هله ل داچوبیت موئم تیپوانینه دوره له راستی... باشه ئه بیت ئه و هه سته چون بیت له لای کوردیکی که رکوکی، له حالتی یه کلانه کردی ئهندامیه تی بزکومه لگایه ک که پیش ئه و تریت کزمه لگای کورد، که پیش بلیم توهیج مافیکت نیله له برهه وهی توله را پرسی یه کداله به رهه رهیه ک بیت دوراندو ته و به هاول لاته یکی کوردت حساب ناکم... و ناتوانیت سودمه ندبیت لهم دهستوره که بوزه او لاتیانی هه ریم دانراوه. ئه و هه ریمی که بخوینی شه هیدانی هه زاره هان که رکوکی هاترته کایه وه... موزایده ده کردن به سه رما فی کوردیه تی که رکوکیه کان له داهاتو وله ئه جنده نه وهی نویی خه باتگیزانی کوردره نگه بزخیانه تیکی نیشتیمانی و هر بگیریت... ئه کراله پال ئه دو و برجه یه برجه یه کی تربزرنوسه که زیاد بکرایه و بو ترایه (خوئه گه رکه رکوک له و برای پرسیه دانه تو ابراحیریت سه رسنوری کارگیری هه ریم ئه و اکور دله سه رسنوری ریگای تربزگه راندنه وهی بگریتو و هاونیشتیمانیانی که رکوکیش هه مو و ماقوس و دهندیه کیان پی دهد ریت... و هم ریتو سه ئز عه فوالیمانه له مافدان به ناوجه دابراوه کانی هه ریم... که رکوکیه کان له و بیتیه شکر دنه له وزه و تکرنه له مافی هاول لاتیه تی هه ریم هیندزه زه رمه ندنابن له برهه وهی مافه کانیابن له چوار چیوهی دهستوری فیدرالی پاریزراوه. ئه وهی که لهم که ینو به ینه دازه رمه ندیه بیت کور دخیه تی کور دوه ک میله تیک خوی به دروئه خاته و دله به رامبه رهه مو و پیرزیانه که له پیتاو که رکوک سه رسنوری هه شمه ندی بیری سیاسی هاوچه رخی کور ده نیازن بهم کاره پشت له که رکوک بکه نوده ستی لیمه لگرن خوئه گه رو ابوا یه ئه واله پیش چاره گه سه دهیه ک کور ده یتوانی به میتو نومیوبه یانی یازدهی ئازار قبول بیتو ئه هه رایه شی له سه رسنوری رکوک نه کردایه... لیزه و دله سه کزیه و هجیگه خویه تی بانکی شه یه ک بکه بیولین بائه گه ربیته نهایه ک جاریش بیت ئیمه بزکه رکوک بسو تین... ده نیکمان لیبت سوتاندن به و مانایه ناخوانه و ته که بزکه کوشت بدین نه خیز. به لکوده نگهاتن به و مانیه بی له ئاست که رکوک به لینو گوتار و درو شمه کانی خه باتی نیشتیمانیمان راستگویین. با کاریک نه کهین تیایدا که رکوک له بیرو هزری کور ددا خوی به دو راوی بیتیت و هدو اتریش بهم دهستوره بهم تیفکرینه بلین ئه گه رو ابیت ئه وا... که رکوک نه قودس و نه دلی کورستانیشه.